

Notat

Til: Byrådsavdeling for helse (HLS)
Fra: Bydel Nordstrand

Deres ref.: Vår ref. (saksnr.): Saksbehandler: Dato: 22.03.2024
24/7527 - 5 Eva Kristin Krogh

Vedtatt notat - vurdering av oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt, 22.03.2024

Notatet er i henhold til vedtak i sak 33/24 som ble behandlet i bydelsutvalgets møte 21.03.2024.

Bakgrunn

Byrådet har igangsatt et arbeid med å vurdere oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt. Bydelene er invitert til å bidra med innspill til arbeidet med å vurdere oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt. Bydelens svar skal være forankret i bydelsutvalget. Bydelenes innspill vil bli benyttet i byrådets arbeid med å vurdere oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt. Bydelene er bedt om å besvare 7 spørsmål.

Etter oppdrag fra Byrådsavdelingen for helse har Bydel Nordstrand vurdert oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt fra lokalt perspektiv. Bydelen har innsamlet innspill fra avdelingene, både via en forms som ble sendt ut til bydelsdirektørens ledergruppe, og via en workshop som ble holdt 26.02.24 med ledergruppen og andre inviterte. Saken legges frem for politisk behandling via medvirkningsråd, komiteer og endelig vedtak i bydelsutvalget 21.03.2024.

Oppsummering

Dagens organisering av bydelene i kommunen viser både styrker og svakheter i ulike aspekter av tjenesteproduksjon, myndighetsutøvelse, samfunnsutvikling og som lokaldemokratisk arena. En sentral styrke er nærheten til innbyggerne, som sikrer at tjenestene kan tilpasses lokale behov og forhold. Dette fører til at tjenestetilbudet kan justeres etter innbyggernes behov, og at det er mulig med en mer rettferdig ressursfordeling. Ledelse og beslutningsprosesser er også nærmere de som direkte påvirkes, noe som gir rom for raskere endringer og forbedringer. Denne lokale

forankringen styrker også samarbeidet med frivillige organisasjoner og bidrar til en bedre tilrettelegging for lokal samfunnsutvikling og boligutvikling.

På den andre siden er det klare svakheter med dagens organisering. Det er ulikheter i tjenestetilbudet mellom bydelene, delvis på grunn av demografi og økonomiske rammer, som kan føre til opplevd urettferdighet og ulik behandling. Fragmentering og kompleksitet i styringslinjene bidrar også til utfordringer, spesielt når det gjelder koordinering av tjenester og samarbeid mellom bydelene. Dette kan i noen tilfeller gjøre det vanskelig å yte likeverdige tjenester til innbyggerne, spesielt for de som flytter mellom bydelene.

Noen oppgaver som i dag ligger til etatene eller kommunen sentralt, kunne potensielt vært løst bedre på bydelsnivå, noe som understreker behovet for en mer fleksibel tilnærming til oppgavefordelingen. Dette kunne også bidra til en bedre ressursutnyttelse og koordinering av tjenestene. Samtidig peker noen eksempler på at visse tjenester, som psykososialt kriseteam eller migrasjonshelse, kunne vært mer effektive og rettferdige om de ble håndtert sentralt. Samarbeidet mellom bydelene kunne vært styrket på flere områder for å sikre en mer enhetlig tilnærming til felles utfordringer. Dette gjelder blant annet deling av beste praksis, koordinering av spesialiserte helse- og omsorgstjenester og utvikling av felles rutiner og systemer for å unngå unødvendig dobbeltarbeid og sikre likhet i tjenestetilbudet.

Diskusjonen rundt styrker og svakheter ved dagens organisering av bydelene viser at det er et betydelig potensial for forbedring, men at endring i organiseringen ikke nødvendigvis er løsningen. Forbedring kan oppnås gjennom en mer fleksibel og koordinert tilnærming til oppgavefordeling, styrket samarbeid mellom bydelene, og en kontinuerlig vurdering av hvordan tjenestene best kan tilpasses lokale behov og forhold for å sikre rettferdighet og effektivitet i tjenestetilbudet.

Problemstillingen som er reist fra byrådet utfordrer bydelene i å betrakte om innbyggere og partnere opplever tjenester, myndighetsutøvelse, samfunnsutviklingen og demokratiet tilgjengelig, likeverdig og effektivt. Spørsmålet tar utgangspunkt i organisering, dvs. om noe burde være gjort sentralt eller lokalt og annerledes enn i dag. Vi tenker at dette ikke nødvendigvis er rotårsaken for å løse de seks omtalte samfunnsflokene i Oslo. Vi tenker at for det første må ansattperspektivet legges til i problemstillingen, i tillegg til innbyggere og partnere. For det andre mener vi at svaret i mindre grad løses gjennom endret organisering, men ligger i å løse de kjente utfordringene i møte mellom bydelens ansatte og innbyggerne. Det er vår antagelse at ved å ha fokus på at vi gir rett tjeneste til rett tid til rett bruker de neste tre årene, vil gi en større effekt på de fire dimensjonene enn å endre organiseringen. Det finnes eksempler på at Oslo kan endre organiseringen og dermed redusere en fragmentert brukerreise. Blant annet ved å bruke innsikt og kompetanse i fagetatene i matrise med bydelene, kan vi unngå at brukerreisene blir fragmenterte.

Sett opp mot samfunnsflokene

I forslag til planstrategi for Oslo kommune 2024-2027 er det identifisert seks samfunnsflokere som utgjør utfordringsbildet i kommunen. Når vi ser på styrker og svakheter i dagens organisering av bydelene i Oslo opp mot de seks nevnte samfunnsutfordringene, blir det klart at bydelenes nærhet til innbyggerne og deres evne til å tilpasse tjenester lokalt er avgjørende for å takle disse utfordringene på en effektiv måte.

For det første, i møte med klima- og naturkrisen, utgjør bydelenes lokale kjennskap og evne til å implementere tilpasningsstrategier og tiltak for klimatilpasning en styrke. Dette inkluderer muligheten til å fremme bærekraftig byutvikling, bevare og etablere mer natur, og håndtere klimarisiko på et lokalt nivå. Svakheter kan imidlertid oppstå dersom det er manglende koordinering og ulike prioriteringer mellom bydelene, som kan føre til fragmenterte og mindre effektive tiltak. Samtidig kan fagkompetansen være begrenset på bydelsnivå. Når det gjelder den demografiske utfordringen, kan bydelenes nærhet til befolkningen og evnen til å tilpasse tjenester etter lokale demografiske endringer være en styrke. Dette kan for eksempel inkludere tilpassede helsetjenester og eldreomsorg. Svakheter kan derimot ligge i ulik kapasitet og ressurser mellom bydelene til å takle disse utfordringene, noe som kan føre til ujevn kvalitet på tjenester.

Økende fattigdom og sosiale forskjeller mellom bydelene krever målrettede tiltak for sosial inkludering og økonomisk støtte. Styrken ligger i bydelenes evne til å identifisere og adressere spesifikke sosiale behov. Likevel, uten en samordnet tilnærming og tilstrekkelige ressurser, kan innsatsen bli ujevn og utilstrekkelig.

Når det gjelder ungt utenforskap, er tidlig inngripen og forebygging på lokalt nivå essensielt. Bydelenes kunnskap om lokale forhold og evne til å tilby tilpassede ungdomstjenester er viktig. Ulikhet i tjenestetilbud og ressurser mellom bydelene kan imidlertid forverre problemet dersom noen områder ikke har kapasitet til å tilby nødvendig støtte. Med tanke på det krevende boligmarkedet, kan bydelenes rolle i lokal planlegging og boligutvikling bidra til å adressere behovet for rimelige boliger. Ulikheter i bydelenes evne til å påvirke utviklingen og tilby støttetjenester kan imidlertid forsterke eksisterende boligutfordringer.

Til sist, i forhold til trusler mot trygghet og samfunnsikkerhet, er lokal beredskap og evnen til å håndtere kriser på bydelsnivå avgjørende. Lokal kunnskap og nærhet til samfunnet kan styrke beredskapsarbeidet. Men, uten tilstrekkelig koordinering og ressurser på tvers av bydelene, kan svakheter i form av fragmentert beredskap og ujevne forberedelser til krisesituasjoner oppstå. Samlet sett viser dette at bydelenes styrker ligger i deres nærhet til innbyggerne og evnen til å tilpasse seg lokale behov, men at det er behov for bedre koordinering og ressursfordeling for å sikre en mer enhetlig og effektiv tilnærming til disse samfunnsutfordringene.

1. Hva er styrker og svakheter med dagens organisering av bydelene når det kommer til bydelens tjenesteproduksjon, det vil si tilbud og tjenester som ytes til bydelens befolkning?

Eksempler på forhold som kan kommenteres er bydelenes mulighet til å tilby likeverdige tjenester, bydelenes ressursbruk og effektivitet, om fagmiljøene er sterke nok, hvordan bydelsorganiseringen påvirker pasientreisene for innbyggere med sammensatte behov og om det er klare rolle- og ansvarsforhold mellom bydelene og kommunen sentralt.

Styrker:

- Nærhet til innbyggere: Bydelene har kunnskap om og kjennskap til lokale forhold, noe som gjør det lettere å tilpasse tjenestene til innbyggernes behov. Dette sikrer rett

tjeneste til rett tid for rett bruker og muliggjør en rettferdig ressursfordeling basert på varierte behov i forskjellige bydeler.

- **Autonomi:** Bydelenes autonomi gjør det mulig å tilpasse tjenester etter innbyggernes behov. Behovene kan variere betydelig mellom ulike bydeler. **Intern kompetanse og samarbeid:** Det er en sterk intern kompetanse innad i bydelene, og muligheten for å bryte ned siloer for å samarbeide om å levere gode tjenester til innbyggerne er større innenfor egen bydel enn på tvers av bydelsgrenser eller med eksterne aktører.
- **Forebygging og tidlig innsats:** Fokus på forebygging fremfor reparasjon, spesielt i arbeidet med barn og unge, med en sterk vekt på kunnskapsutvikling og felles forståelse for hva forebygging innebærer.

Svakheter:

- Bydelene er nære innbyggerne gjennom hele livsløpet, men opplever at brukerreisen og innbyggerdialogen blir oppstykket og satt ut av kontekst i de tilfellene der det er nødvendig å kjøpe tjenester utenfor bydel (eksempelvis sykehjemsplasser og dagsenter). Bydelene har liten eller ingen påvirkningsmulighet i disse prosessene.
- **Fragmentering og mangel på ressurseffektivitet:** Tjenestene kan oppleves som fragmenterte og ikke ressurseffektive, med dobbeltarbeid og silotenkning mellom ulike etater og bydeler, noe som fører til ineffektivitet og forsinkelser i tjenesteleveransen.
- **Varierende tilbud og ulikheter mellom bydelene:** Det er variasjoner i tjenestetilbud og ressursfordeling mellom bydelene, delvis på grunn av demografi og økonomiske rammer, noe som kan føre til ulikt tjenestenivå. Innbyggere kan oppleve ulik behandling på like søknader.
- **Mangel på tverrfaglig samarbeid:** På flere områder oppleves det at det er lite tverrfaglig og tverretatlig samarbeid om å løse felles utfordringer, med få initiativer for samarbeid og kunnskapsdeling på tvers av organisatoriske grenser.
- **Rigiditet og mangel på behovsstyrt tilnærming:** Systemet oppleves som rigid, med en tendens til at brukerne må tilpasse seg tilgjengelige tjenester fremfor at tjenestene tilpasses brukernes behov. Det er også en utfordring at etatene ikke alltid prioriterer tjenester basert på faktiske behov ute i bydelene.

2. Hva er styrker og svakheter med dagens organisering av bydelene når det kommer til bydelens rolle som myndighetsutøver?

Bydelene utøver myndighet etter delegerte fullmakter fra bystyret, og har på flere områder ansvar å fatte vedtak om blant annet tildeling av tjenester. Eksempler på forhold som kan kommenteres er hvordan organiseringen av bydelene påvirker bydelenes mulighet til å tilby likeverdige tjenester, bydelenes ressursbruk og effektivitet, om fagmiljøene er sterke nok og om det er klare rolle- og ansvarsforhold mellom bydelene og kommunen sentralt.

Styrker:

- **Helhetlig kunnskap:** Forvaltningen har kunnskap om helheten i tilbudet til den enkelte innbygger, noe som muliggjør manøvrering i tjenestetilbudet for å sikre tjenester på laveste nivå i innsatstrappen.
- **Tillitsmodellen:** De som kjenner innbyggerne er involvert i forvaltning av tjenestene, og ledelsen har rammene for styringen, noe som sikrer riktig tjeneste til riktig bruker til riktig tid.

- Tett ledersamarbeid: Organiseringen og lederskapet fremmer et nært samarbeid, noe som klargjør tjenesteområder og forbedrer effektiviteten i arbeidet.
- Brukernære tjenester: Organiseringen bidrar til at tjenestene er nære brukerne og fremmer samarbeid mellom forskjellige tjenesteområder i bydelen.
- Lokal tilpasning: Organiseringen muliggjør tilpasning av tjenester til lokale behov og utfordringer, selv om det kan føre til sårbarhet i små fagmiljøer. Det er flere velfungerende nettverk på tvers av bydeler og etater
 - Helseetaten har flere nettverk som er med på å styrke fagmiljøet og samarbeid på tvers, eksempelvis for miljørettet helsevern, bydelsoverlegenettverk, ledernetttverk for hjemmetjenesten, nettverk for bestiller, nettverk ift. funksjonsnedsettelse, ledernetttverket for tjenester til utviklingshemmede mm. Her utveksles erfaringer, faglig kompetanse og det utarbeides felles dokumenter alle kan få nytte av.
 - Avdeling oppvekst og velferd i bydelen har flere praktisk rettede samarbeidsnettverk med barnevern og NAV, nasjonalt forløp ved Helse direktoratet og Bufdir, samt et lokalt nettverk med helse, barnevern, PPT og BUP.

Svakheter:

- Ulik behandling: Selv om ulik behandling ikke nødvendigvis er urettferdig, kan det oppstå ulikheter i tjenester mellom bydelene på grunn av ulike ressurser og forhold.
- Koordineringsutfordringer: Mangel på koordinatorene for parallelle tjenester og beslutningstakere ved uenighet kan føre til at brukere ikke får helhetlig hjelp.
- Små fagmiljøer: Noen bydeler har små fagmiljøer som kan være sårbare og påvirke kvaliteten på tjenestene.
- Lite kontinuitet: Det er utfordringer relatert til kontinuitet i tjenestetilbudet og i forvaltningen, noe som kan oppleves som problematisk og forvirrende.
- Sentralisering: Sentralisering, som i tilfellet av BPA, kan føre til ytterligere utfordringer og økt forskjellsbehandling i myndighetsutøvelsen.
- Dagens situasjon er at flere familier som flytter til Nordstrand opplever å ikke få plass i en barnehage i bydelen når de flytter hit fordi de allerede har plass i en annen bydel. Familier må derfor reise på tvers av bydeler som er svært krevende for hele familien. Det bør gjøres en vurdering av inntakssystemet i dag og hvor ansvaret bør ligge for at dette skal bli mer fleksibelt.

3. Hva er styrker og svakheter med dagens organisering av bydelene når det kommer til bydelens rolle som samfunnsutvikler?

Bydelens rolle som samfunnsutvikler handler om ivaretagelse av bydelenes interesser og tilrettelegging for positiv utvikling i bydelen. Samfunnsutvikling i denne sammenhengen handler om arealbruk, by- og næringsutvikling, og ivaretagelse av miljø og folkehelse. Eksempler på forhold som kan kommenteres er hvordan organiseringen av bydelene påvirker innbyggerne og bydelspolitikernes muligheter til å ta aktivt del i samfunnsutviklingen i sin bydel, samt bydelens rolle- og ansvarsforhold sett opp mot kommunen sentralt.

Styrker:

- Lokal kunnskap og sentral rolle: Bydelen har inngående kjennskap til lokale forhold, noe som gjør den til en sentral aktør i bolig- og næringsutviklingen i nærområdet. Dette forsterker samarbeidet med ideelle organisasjoner og frivilligheten som er forankret hos befolkningen i bydelen.
- Politisk nærhet og beslutningskraft: Bydelen har et nært forhold til Bydelsutvalget og deres politiske arbeid, noe som muliggjør tett samarbeid på flere områder og letter prosessen med å få ting besluttet og igangsatt.
- Fleksibilitet og innovasjon: Bydelenes holdning til å være modig og innovativ, samt evnen til å organisere tjenester som er tilpasset innbyggernes behov, er en styrke.
- Tilpasning til lokale behov: Bydelen kan tilpasse tiltak basert på lokale behov, eksempelvis tiltak tilknyttet ungdomskriminalitet som ikke er tilsvarende som i andre bydeler.
- Direkte kommunikasjon: Det er kort vei mellom innbygger/bruker og de som jobber i bydelen, noe som gir muligheter for tilpasninger og for innbyggere til å påvirke i ulike medvirkningsprosesser.

Svakheter:

- Begrenset deltakelse i boligutvikling: Bydelen har ikke tilstrekkelig kompetanse eller ressurser til å delta i boligutvikling i nærområder, noe som kan begrense dens rolle som samfunnsutvikler. Bydelen har begrenset innflytelse over endelige beslutninger og kan variere i ressurser og tilgang hos større etater.
- Systemfragmentering: Det er en fragmentering i Oslo med ulike etater og styringslinjer, noe som kan føre til ineffektivitet og vanskeligheter i samarbeid og beslutningstaking. Det oppleves eksempelvis som uoversiktlig hvordan linjene er i by- og boligutviklingen, hvor de ulike beslutningene blir tatt og prosessene foregår, og hvor bydelen har innflytelse.
- Mangel på samordnede prosedyrer: Det mangler samordnede prosedyrer for økonomisk forpliktelse og forhandlingskompetanse, både ved anbudskonkurranser og i forhandlinger med private aktører.
- Komplisert styringssystem: Oslo har et komplekst styringssystem hvor noen avgjørelser tas lokalt på bydelsnivå, mens andre er sentralt styrt. Dette kan utfordre medvirkningsprosesser.
- Risiko for økte lokale forskjeller: Det er en fare for at byen blir mer delt og lokale forskjeller blir forsterket, ettersom mye av utviklingen skjer lokalt. Dette kan bidra til å sementere eksisterende ulikheter.
- Ulikheter i strategi og planlegging: Det er forskjeller i strategi- og plandokumenter iht. utforming, og det kan oppleves som fjernt da dette foreligger på flere nivåer i hierarkiet i kommunen som ikke alltid er koordinert seg imellom. Dette fremkommer eksempelvis når det angår beredskapsplaner.

4. Hva er styrker og svakheter med dagens organisering av bydelene når det kommer til bydelen som lokaldemokratisk arena?

Bydelens rolle som lokaldemokratisk arena handler om å legge til rette for et levende lokalt folkestyre. Eksempler på forhold som kan kommenteres er hvordan organiseringen av bydelene påvirker innbyggernes muligheter til å påvirke lokaldemokratiet i sin i sin bydel og bydelens rolle- og ansvarsforhold sett opp mot kommunen sentralt.

Styrker:

- Nærhet til innbyggerne: Lokalpolitikere er innbyggere i bydelen, noe som gjør dialogen mer direkte og gir innbyggerne større innflytelse på nærområdet.
- Lett tilgjengelig demokrati: Innbyggerne har enkel tilgang til lokaldemokratiet gjennom åpen halvtime, streaming av møter, og åpne nettsider, noe som styrker det levende lokale folkestyret.
- Lokalt ansvar: Bydelenes organisering gir befolkningen gjennom sine lokale politikere mulighet til å være tettere på tjenestene og til å påvirke beslutninger.
- Samarbeidsklima: Et godt samarbeidsklima mellom ansatte og lokalpolitikere, kan gjøre bydelen i stand til å utvikle og gjennomføre lokale tiltak.

Svakheter:

- Begrenset handlingsrom: Handlingsrommet for lokalpolitikere er begrenset. De kan ha for stor oppmerksomhet på sitt nærområde at de mister helhetsperspektivet for hele Oslo, og kan noen ganger føre til at bredere strategiske hensyn og helheten i byutviklingen for hele kommunen ikke tas tilstrekkelig i betraktning.
- Kompleksitet i systemet: Det kan være utfordrende å forstå organiseringen av systemet, noe som kan hindre effektiv tjenestutøvelse og demokratisk deltakelse.
- Bydelsdemokratiet er en forutsetning for å sikre reelt lokaldemokrati i en kommune av Oslos størrelse. En forsterking av mandatet til bydelsutvalgene vil styrke lokaldemokratiet og innbyggernes opplevelse av nærhet til beslutningene som fattes i kommunen.

5. Er det oppgaver som i dag ligger til etatene eller kommunen sentralt som kunne vært løst bedre dersom de lå på bydelsnivå?

- Sykehjemmene møter ikke behovene til innbyggere, spesielt de med nedsatt funksjonsevne.
- Rammeavtaler i helse- og omsorgssektoren gir enhetlighet for hele Oslo, men dekker ikke spesifikke bydelsbehov eller individuelle tjenestebehov.
- PPT fungerer ikke effektivt som veiledningstjeneste og har utilstrekkelig samarbeid om overganger, noe som svekker den forebyggende innsatsen.
- Det er behov for større fleksibilitet i bydelene gjennom ressurser, kompetanse, HMS, og brukerforløp, for eksempel ved at helsehus og dagsenter drives på bydelsnivå for bedre økonomisk kontroll.
- Byråkratiske prosesser er tidkrevende og kostbare når de er fragmenterte, og bydelene involveres ikke nok i prosesser da etatene mangler kjennskap til bydelenes behov.
- Etatene, som SYE og Helseetaten, foretar prioriteringer internt uten å konsultere bydelene om behov og nødvendig rekkefølge av tiltak.
- Prosjektmidler som forvaltes av BYR burde inkluderes i bydelenes budsjetttrammer for å lette planlegging og rapportering.
- Oppgaver som kjøp av spesialplasser og noen tjenester under Barne- og familieetaten samt Sykehjemsetaten kunne potensielt vært håndtert mer effektivt på bydelsnivå. Det vises til punkt om bydelenes autonomi på spørsmål 1.
- Sentraliserte opplæringskontorer fører til at bydelene mottar kun 60 % av lærlingetilskuddet, noe som gjør det økonomisk utfordrende for bydelene å øke antallet

lærlinger, til tross for et mål om å fylle samfunnsoppdraget med å tilby varierte og mange lærlingeplasser samt å utnytte lærlingeordningen fullt ut i en utfordrende rekrutteringskontekst.

- Lærlingekontorene bør fullfinansieres slik at hele tilskuddet følger lærlingen til bydelene, bydelene bør beholde 100 % av lærlingetilskuddet per lærling, for å bedre håndtere og utvide antall lærlingeplasser lokalt.
- Bydelene må få større påvirkning i regulering- og byggesaker. Det er vi lokalt som kjenner forholdene. Det er synd at bydelene kommer med innspill til slike saker som ikke blir hørt videre oppover.
- Mindre plan- og reguleringssaker: I mindre plan-, bygging og reguleringssaker burde bydelene få vedtaksrett og ikke bare være en høringsinstans. Dette vil være med på å avlaste behandlingstiden som slike saker har i kommunens etater i dag. I saker hvor det kommer innsigelser eller klage på vedtak kan disse sakene løftes videre til Oslo kommune sentralt. På denne måten tas flere avgjørelser nærmere innbyggerne, og behandlingstiden vil kunne gå ned.
- Fartsgrenser på kommunale veier bør kunne settes lokalt. Dette må selvsagt gjøres i samsvar med relevant lovgivning, men bydelen kjenner selv best til lokale forhold og bør derfor kunne gjøre lokale tilpasninger.
- Overføre ansvaret for skilt- og parkeringsbestemmelser til bydelene på alle gater og veier som ikke er definert som fylkes-, riks,- eller europaveier. Dette vil blant annet styrke trafikksikkerhetstiltak rundt barnehager og skoler. Vår erfaring er at Bymiljøetaten allerede har svært mange og tunge arbeidsoppgaver, men mangler lokalkunnskapen som skal til for å vurdere og eventuelt gjennomføre vedtak mest mulig raskt og effektivt.
- Overføre skjenkebestemmelsene på permanent basis til bydelene: Dette gjennomføres i stor grad i dag, og ble i sin tid innført som et prøveprosjekt, men bør bli en permanent ordning.

6. Er det oppgaver som i dag ligger til bydelene som kunne vært løst bedre dersom de lå hos etatene eller kommunen sentralt

- Nasjonale føringer, som TryggEST-team, peker på fordelene med sentraliserte tjenester.
- Lønnsadministrasjon overført til UKE har fordeler som klar oversikt over saksgangen og skriftlig kommunikasjon, men også ulemper som mye kommunikasjon frem og tilbake og uklarheter om ansvarsfordeling.
- Erstatningssaker i barneverntjenesten krever mye tid og ressurser. Sakene bør håndteres sentralt for å sikre juridisk likebehandling.
- Tjenester som kommunal og statlig bostøtte og startlån burde også håndteres sentralt, grunnet ujevn tilgang på boliger. Boligvirkemidler som startlån og bostøtte, samt fordeling av kommunale boliger, kan være mer effektive hvis de håndteres sentralt i Oslo.
- Det psykososiale kriseteamet bør være sentralt organisert for å utjevne kvalitetsforskjeller mellom bydeler og forbedre rekruttering og sikre lik oppfølging.
- Migrasjonshelse og smittevern ville tjene på å være sentralisert for bedre ressurseffektivitet og kompetansesamling.

- Forvaltning av grøntområder kan være bedre løst dersom det lå sentralt. Det er eksempelvis forskjeller mellom bydelene når det gjelder omfang av forvaltning, herunder ressurser og kompetanse.

7. På hvilke områder kunne samarbeidet mellom bydelene vært styrket?

- Systematisk erfaringsutveksling og koordinering er nødvendig, spesielt for spesialiserte helse- og omsorgstjenester som sykehjem for innbyggere med nedsatt funksjonsevne og psykisk uhelse.
 - Det finnes gode nettverk via blant annet Helseetaten, og bydelene/etaten har blitt bedre til å lære av hverandre.
 - Samarbeidet kan forbedres selv om ulike utfordringer gjør at praksis ikke kan overføres direkte; likevel kan felles prinsipper, som Oslostandard for hjemmetjenester, være veiledende.
 - Når det angår NAV er det eksempelvis funnet avvik i 11 av 15 bydeler, og de ulike bydelene går hver til sitt for å finne egne løsninger, istedenfor at etaten ser på dette felles.
- Det er et generelt godt samarbeid mellom barnevernledere, men rutiner og systemer (EQS) relatert til barnevern kunne vært bedre koordinert for å unngå at hver bydel utarbeider egne systemer for like tjenester.
- Samarbeid på ledernivå mellom bydelene, for eksempel innen barnevernet og for tjenester som helsestasjon og skolehelsetjenesten, kunne vært styrket gjennom felles samarbeidsfora.
- Det er muligheter for mer samarbeid på tvers av bydelene uten at tjenestene slås sammen, da hver bydel har utfordringer som varierer i omfang.
- Fritidsklubber og arrangement som Ungdommens kulturmønstring (UKM) trenger mer systematisk samarbeid på tvers av bydelene, og det bør opprettes samarbeidsnettverk.
- Frisklivssentralene oppfordres til mer samarbeid på tvers, og muligheten for dette bør utforskes, spesielt siden mange bydeler har begrenset med faste stillinger.
- Det er et behov for klarere fellesskriv om ansvarsfordeling for personrettede tiltak og en styrket sentral tilgjengelighet, tolkning og styring av disse fellesskrivene.
- Det finnes potensiale for samordning av fag på ulike områder. For eksempel fungerer ledernetverket for hjemmetjenesten godt med jevnlig samlinger og er en arena med godt samspill der man deler erfaringer og at det bidrar til likeverdige tjenester på tvers av bydelene.
- For å motvirke ulik myndighetsutøvelse i bydelene og samtidig være nær innbyggerne er det nødvendig med samarbeid og nettverk på tvers av bydelene og etatene innenfor de fagområdene der bydelen har en rolle som myndighetsutøver.
- Det er et ønske om at Helseetaten tar en mer sentral rolle i å håndtere felles utfordringer på tvers av bydelene, som å finne effektive løsninger fremfor at hver bydel forsøker å løse problemer individuelt.
- Det er et behov for bedre beredskapssamarbeid på tvers av bydelene og en helhetlig koordinering av arbeidet.

Hvordan drømmer Bydel Nordstrand at Oslo skal være om tre år?

- Om tre år drømmes det om en by hvor digitale løsninger forenkler og forbedrer offentlige tjenester, reduserer byråkratiet, og gjør organiseringen mer fleksibel og ressurseffektiv. Dette inkluderer bedre utnyttelse av ressurser og kompetanse gjennom mer forpliktende samarbeid mellom bydelene og etatene, uten nødvendigvis å organisere seg annerledes, men ved å forbedre samarbeidsarenaer og avklare ansvarsforhold.
- En by hvor politikere tør å prioritere og hvor bydelene og kommunen samhandler bedre for å møte innbyggernes behov på en mer likeverdig og effektiv måte. Dette innebærer å forene ressurser med utgangspunkt i retningen man skal gå, og å utvikle god ledelse og funksjoner som bidrar til å bygge opp tjenester i riktig retning, samtidig som man unngår unødvendig omorganisering og fokuserer på å gjøre eksisterende systemer og verktøy bedre og mer anvendelige.
- Om tre år er det bedre flyt og utveksling av fagkompetanse og deling av erfaringer mellom bydelene og fagetatene. Bydelene er oppdragsgivere og kunder for fagetatene. Etatene etterspør behov i bydelene og imøtekommer det bydelene spiller inn. Kapasitetene kommunen har til teknologi og innovasjon videreutvikles og benyttes i større grad til i å utvikle tjenestene bydelene leverer.
- Bruken av kunstig intelligens (KI) har gjort oss i stand til å se hele innsatstrappa, forstå trender og sammenhenger i brukerreisene og sikret oss at vi er kunnskapsbaserte. Dette har gitt oss rett tjeneste til rett bruker til rett tid, og dermed er Oslo mer likeverdig, tilgjengelig og effektiv enn for tre år siden. I Bydel Nordstrand har vi erfart at både de som bor i bydelen og våre ansatte opplever mening, mestring og mot.

Avsluttende kommentar

Bydel Nordstrand er kritiske til den korte høringsfristen som er gitt i denne saken. Til tross for at bydelens møteplan muliggjør behandling i relevante demokratiske organer medfører den korte høringsfristen at det ikke har vært mulig å sikre et bredere kunnskapsgrunnlag, for eksempel gjennom innbyggermedvirkning.

Vi mener at det er viktig at bydelen er involvert i den videre prosessen og får kjennskap til innspill fra øvrige virksomheter i kommunen. Det er viktig for bydelen å få avklart hva denne prosessen resulterer i, og at det vil være mulighet for tilstrekkelig medvirkning.